

Odgovor:

V tem slučaju vam ne priporočamo več nošenega gnojila. Ker nameravate vinograd očistiti že v tem letu, bi se gnojenje z umetnimi gnojili sedaj več ne izplačalo in je tudi že prekasno. Predpostavljamo pa, da ste pri letošnji rezitri obrezali na smrt — na izrod, t. j. da ste trtam naložili čim največ lesa in bo že z ozirom na to trgatev bogata.

Vprašanje:

J. B. v I. a) Ali bo davek na šmarnico še višji in ali se mora šmarnica popolnoma odstraniti? b) Ali smemo saditi izabelo, cepljeno na ameriško podlago, in ali je cepljena izabela davka prosta?

Odgovor:

Banovinska davščina v letu 1931—1932 na šmarnico se pobira od vsakega trsa po 0.10 Din. Ta stopnja je bila že v lanskem banovinskem pravilniku predvidena za tekoče leto v tej višini, dočim bo znašala prihodnje leto 0.15 Din. V naslednjih letih bo davščina na šmarnico predvidoma se stopnjevala. Osebe, ki plačujejo zemljarino od zemljišča, zasajenega s šmarnico, morajo do 15. septembra vsakega leta prijaviti občinskemu uradu, v čigri okolišu je vinograd, število šmarničnih trsov, plačati pa morajo davščino do 15. decembra. Nikjer ni rečeno, da morate izkrčiti šmarnico. Lahko obdržite šmarnične nasade še naprej, toda davek za šmarnične trte bo predvidoma, kot rečeno, vsako leto večji, tako da se vam trdočrtno držana nadaljnja kultura šmarnice tudi iz tega vidika ne bo več izplačala. — Od samorodnih trt (direktorjev) je zaenkrat obdavčena samo šmarnica. Izabela, ki je tudi samorodnica, tedaj ni obdavčena. Zabranjeno pa je, trto izabelo spravljati v promet. Vino izabele se sme točiti le samo pod imenom vino od izabele, od 1. jan. 1932 pa je tudi to zabranjeno. Izabela je pri nas kot modra grozdna sorta precej razširjena, večinoma v kraju, ki za kaj boljšega niso. Proti trsnim ušim pa izabela ni dovolj odporna, začo jo nje častilci celo cepijo na ameriške podlage, česar pa nikakor ne zasuži; tudi bolezni jo napadejo. Namesto izabele vam priporočamo sorte žlahtnina ali silvanec ali na toplo solnčni legi tudi laški rizling. Navedene sorte ob dobrni oskrbi tudi bogato rodijo in dajejo dobro do prav dobro vino.

G AZELA TERPENTINOVO MILO JE ZA VSE, TUDI ZA NAJFINEJŠE TKANINE. - Zahtevajte ga pri Vašem trgovcu!

738

Vprašanje:

J. B. v D. v L. pri P. Novo zasajeni vinograd mi je toča v prošlem letu močno oklestila. Ali bi naj ranjena mesta namazal z arborinom ali s kakim drugim sredstvom, da bi nastale rane bolje zacelile?

Odgovor:

V prošlem letu po toči ranjenih mest na trti ni treba letos mazati ne z arborinom in ne s kakim drugim sredstvom, ker je proces zaceljenja bil že v prošlem letu docela dovršen; močno ranjeni les pa je itak odmrli, odnosno ni več uporaben. Pa tudi v bodoče ob morebitni toči nikakor ne priporočamo mazati ranjenih mest na trti z arborinom ali s sličnimi sredstvi, ker bi si s tem več škodovali kot koristili, ker arborin in slično uničuje staniščje na ranjenem mestu trte in ovira cepljenje. Močno ranjeni poganjki, ki se pojavijo izpod ranjenega vrha, se takoj potiči vršičkajo razen enega poganjka, ki ga rabimo za podaljšek. Ostala ranjena mesta se prepusti lastni zacetitvi. Če pa bi na vsak način ranjena mesta hoteli s kakim sredstvom pomazati, bi smeli vzeti le cepilni vosek; to pa bi se dandanes več ne izplačalo. Pač pa moramo po toči poškodovane trte takoj in večkrat škopiti, da se trse obvaruje peronospore, ki poškodovanje liste posebno rada napada. Novo zasajene trte v vinogradu se v drugem letu spomladji, če tudi po kaki uimi, n. pr. toči niso bile prizadete, obrežejo običajno na eno oko.

Vprašanje:

S. K. v R. p. Š. Kako ozdraviti vino, ki ima duh in okus po plesnobi?

Odgovor:

Na enako vprašanje smo izčrpno odgovorili v zadnji številki našega lista štev. 16 od 15. aprila t. l.

*

Kruhovi cmoki.

Razreži 10 žemelj (po 50 para) ali toliko pšeničnega kruha na male prst široke kocke. Na vročo mast (2 žlici trda masti) vrzi za eno žlico prav drobno seklane čebule in zelenega peteršiljčka, da začvrči. S tem polij razrezan kruh ter dobro premešaj.

Razžrvkljaj v malo manj kakor pol litra mleka 2 do 3 jajca, soli, vlij črez kruh, premešaj in pusti pol ure stati, da se kruh namoči. Dodaj po potrebi, kakor testo zahteva, par žlic moke, na to nalahko premešaj. Testo ne sme biti tekoče, vendar toliko rahlo, da se doda oblikovati cmoki. Zvrhano žlico testa povačaj na krožniku v moki, nato oblikuj med dlani rok okrogle cmoke, katerekuhaj 15 do 20 minut v slanem kropu. Z luknčasto zajemalko polovi cmoke iz vode v skledo ter jih zabeli z mastjo, ocvirki ali z v masti zarumelimi krušnimi drobtinami.

Kruhovi cmoki z jetrami. K zgoraj navedenemu testu dodaj približno četrte kile nastrganih jeter, malo popra in ščep majorančkovih plev.

Kruhovi cmoki s prekajeno svinjetino. Dodaj k prvotnemu testu četrte kile kuhanje in prekajene, na male kocke rezane svinjetine.

Cmoki z ocvirkami. Vzemi samo toliko masti, da prepraviš čebulo in peteršilj, nato dodaj za eno skodelico vročih ocvirkov.

Če ostanejo cmoki, jih hrani pokrite na hladnem. Na tanke liste rezani in na masti preprahi so prav izvrstna

Ste naročeni na list

NEDELJA

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelijs in razlagi ter druge podudne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz brazilijskega pragozda: »Mladostna prijatelja in mične zgodbice za deco.«

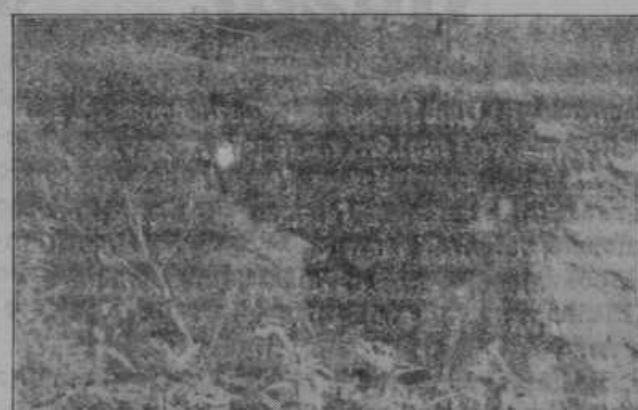
Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE,
Maribor, Slovenskova
tra 20

na samem kak prav strog delovodja ali nadzornik in to je bila tudi nekaka soudeležba pri premožnejši zasebni lastnini. Uradništvo po obeh steklarnah je vohalo, da brije nov duh med delavstvom, a od kod in kedo ga zaganja v te skrite grabe, ni sumil dolgo časa nikdo. Na nemškutarskega gozdarja s torbo ob strani ter s puško preko rame ni nikdo niti mislil, saj je grašinski uslužbenec popival ter kvartal z njimi, da, zmerjal čez proklete delavske gladovnjake, ki bi samo lenuharili, popivali, malo delali in še upali biti drzni, ako jih opozori predstojnik na dolžnost in poslušnost. Guzaj je pač znal voditi za nos nemškutarsko gospodo in ščuvati podložne, kar je že bilo lažje.

Med župnijama Olimje in Podčetrtek stoji na hribčku prijazna cerkvica Devica Marija na Pesku, pod katero se razprostira pokopališče podčetrtečke fare. Kmalu pod cerkvijo je bil in je še rudnik, iz katerega so dobivali že pred desetletji železno rudo. Lomili so rdečkasto rujavo kamenje, ga valili iz rovov v grabo, kjer so

ga razbili na male komade. Gramoz so nakladali na vozove in vozili rudo s konji na fužine v Šture. Olimska železna ruda je bila nekdaj či-

Opuščeni rudnik pri Devici Mariji na Pesku pri Podčetrtku.

slana, vsebovala je precej čistega železa. V rudniku je bilo zaposlenih v rovu in pri drobljenju do 50 delavcev. Vozniki so bili iz bližnje ter daljne okolice. Bili so noč in dan na cesti

jed, med tem ko so težko prebavljivi, če pogreješ cele.

Kruhovi cmoki so prikladni kot pridatek k vsem obaram.

Kruhevi in jetnji cmoki so prav izboren zakuh v govejo ali kurjo juho. V tem slučaju se napravi manjše.

K vsem vrstam cmokov kot samostalna jed postavi na mizo solato, kislo zelje ali kislo repo.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg v soboto dne 25. aprila 1931.

Na mariborski trg so pripeljali špeharji na 16 vozeh 31 komadov zaklanih svinj, kmetje 6 voz čebule, 26 sena, 6 otave, 8 slame in 2 škopa. Svinjsko meso je bilo po 10 do 24 Din, špeh 13 do 15, krompir 1 do 1.50, čebula 3.50 do 5, seno 85 do 140, otava 120 do 130, slama 45 do 65, škop komad 2 Din. Pšenica 1.75 do 2, rž 1.50 do 1.75, ječmen 1.25 do 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.50 do 1.75, ajda 1.25 do 1.50, ajdovo pšeno 4, proso 1.75 do 2, fižol 2 do 2.50, Kokos 30 do 45, piščane 35 do 90, rata 30 do 40, gos 60 do 70, puran 60 do 100 D, kozliček 60 do 110, jagnje 100 do 160. Česen 18 do 20. Jabolka 5 do 14, suhe slive 9 do 12. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 30 do 40, jajca 0.75 do 1, med 12 do 20 Din.

Mariborski svinjski sejem 24. aprila 1931.

Pripeljali so 343 svinj, 2 ovei in 2 kozi. Kupčija je bila srednja. Cene so bile: 5 do 6 tednov stari prasiči 80 do 100 Din, 7 do 9 tednov 150 do 180 Din, 3 do 4 mesece 250 do 350 Din, 5 do 7 mesecev 400 do 500 Din, 8 do 10 mesecev 550 do 600 Din, 1 leto 700 do 800 Din, 1 kg žive teže 8 do 9 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 11 Din.

*

dne. Udeleženci se zborejo na Livadi v Mariboru.

Romanje v Marijino Celje. Vsled želje lanskih romarjev priredi centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru tudi letos romanje v Marijino Celje z in brez izleta na Dunaj. Vožnja, vizum in cesta oskrba stane 550 Din, brez izleta na Dunaj pa samo 390 Din, ki si mora do 15. maja plačati. Pismene prijate sprejema centralni odbor tudi samo do 15. maja. Oglasite se pravočasno in v obilnem številu, ker tako lepa prilika se nudi le redkokedaj, da se za tako malenkosten denar lahko obiše svetovna božja pot in ogleda milijonsko mesto. Odbor pa hrgledal, da se bo romanje z izletom vsaj v takem zadovoljstvu vršilo kot lansko leto.

»Žrtev spovedne molčečnosti. Katoliška Omladina priredi v nedeljo dne 3. maja ob petih popoldne krasno petdejanko »Žrtev spovedne molčečnosti«. Nastopi do 30. igralcev. Ker je pričakovati kot običajno obilne udeležbe, se dobijo vstopnice v predprodaji v Omladinskem domu vsaki dan od 6. do 7. ure zvečer. — Odbor.

Ljutomer. Naša Glasbena šola priredi svojo običajno vsakoletno produkcijo ali javni nastop v nedeljo dne 3. maja popoldne po večernicah v Katoliškem domu. Nastopilo bodo nad 20 mladih goslačev, 10 klaviračev in tudi mladiški pevski zbor. Obenem se proslavi 175letnica rojstva in 140letnica smrti našega slavnega glasbenika Mozarta. Pridite v obilnem številu, da slišite uspehe Glasbene šole, ki vzgaja glasbeni naraščaj. Podrobnosti na letakih. Vstopnina običajna.

Križevci pri Ljutometu. Naše bralno društvo je kakor vsako leto na velikonočni poenotek, tako tudi letos priredilo igro v Slovenskovi dvorani popoldne po večernicah za naše domače ljudstvo. To pot so pripravili res krasno igro iz rimskih časov »Mlini pod zemljoi«. Igralci so svoje vloge dobro rešili, posebno kar se tiče glavnih vlog. Ko so prvič igrali, je bil obisk slab. Polovica dvorane je bila prazna! Sklenili so na željo prizadetih, da se igra ponovi na belo nedeljo popoldne. Koliko pa je bilo obiskovalcev! Pri ponovitvi je bilo prisotnih celih 20 ljudi, kljub temu, da je bila vstopnina znižana na malenkost, saj so bili sedeži za polovico dvorane po 3 D. Prvič slab obisk! Vemo zakaj! Tombola je

prijetnejša in je nudila več razvedrila. Drugič ni bilo nikjer nobene druge prireditve in vendar skrajno malo ljudi. Kje je iskati vzrok temu nezanimanju? V gospodarski krizi? Nekaj gotovo, toda glavna krivda so tisti ljudje, ki dajo rajši svoj zadnji dinar za gostilno, kakor za pravo zabavo. Kmetska mladina, če hoče biti dobra in zvesta sebi, isče zabave in razvedrila na pravem mestu in ne v gostilnah in drugod, kjer je gotovo ne boš našla!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Predavanje, ki ga je imel g. Šedivý, profesor iz Maribora, dne 19. aprila o preganjanju krščanstva v Rusiji, je lepo uspelo. Nekoliko so k temu prispomogle tudi lepe sklopitne slike, kar je bilo za marsikoga tukaj nekaj čisto novega. Vkljub slabemu vremenu se je predavanja po rani maši, kakor tudi po večernicah udeležilo veliko ljudi, okrog 700 do 800. V navdušenih besedah nam je g. profesor orisal žalostni položaj krščanstva v nesrečni Rusiji, pozval pa nas ljudi, da naj z vsemi močmi delamo in mollmo za zedinjenje ločenih kristjanov in da bi Bog že kmalu rešil Rusijo. Bog daj, da bi iskrene besede g. predavatelja obrodile stoterje, sad v naših srčih!

Sv. Tomaž. Dne 12. t. m. smo proslavili v Društvenem domu materinski dan s pestrim programom. Ljudstvo nam je pokazalo smisel za to proslavo z zadovoljivo udeležbo in tokrat tudi z lepim vedenjem z malo izjemo. Trenutno je bil nek človek, ki je bil alkoholiziran. Iz njega je govoril alkohol, seveda ne počeno modro. Cemu to?

Buča. Marsikdo bi si mislil, da Prosvetno društvo pri nas spi dolgo zimsko spanje. Kdor pa se je udeležil proslave materinskega dneva, katera je bila dne 19. aprila, bi bil za gotovo drugega mnenja. Vkljub slabemu vremenu so se zbrale naše vrle mamicice ter poslušale mične deklamacije in govore. Seveda so se tudi pevci potrudili kakor vselej za prvo mesto. Ta dan nam je nudil lepo priložnost, da smo izkazali našim dobrim, vzornim mamicam svojo čast in spoštanje!

*

Sportni tečaj bo dne 3. in 4. maja t. 1. za fante, včlanjene v prosvetnih organizacijah mariborske Prosvetne zvezze. Tečaj se začne ob pol 10. uri dopol-

med rudnikom ter Štorami. Danes je rudokop že davno zaspal, je preveč oddaljen od železnice in tudi fužine na Štorah počivajo. Iz opuščenega rudokopa še kopljajo v dandanašnjih časih rdečkasto rujavo zemljo in kamenje za izdelovanje barv. Obratuje se le od časa do časa in sta zaposlenost delavstva in vznikov le prav malenkostna.

Rudarji so doyzetni najbolj za besede o izčemanju od strani kapitala in o organizaciji, ki je edina v stanu, da omehča tu in tam sicer neizprosno silo kapitala k popustljivosti.

Olimski steklarji in rudarji so si bili sicer najbližji sosedji, o kaki skupnosti pred Guzajevim nastopom ni bilo niti govora. Glažarji so se smatrali za znatno zvišane nad rudokopi, ki so bili le najbolj priprosti razstrelači in razbijači zadnje stvari na tem ljubem svetu — kamenja! Steklarji in rudarji so se družili pri pretepih in še tedaj v sovražnem smislu, bilo je med njimi nepremostljivo brezno najnižjega ročnega in duševno višjega dela. Guzaj z naukom o skup-

ni vladni moči graščinskega, tovarniškega ter rudniškega kapitala, kateremu je deloma kos združitev vseh delavskih moči, ne oziraje se na zaposlenost pri tem in onem podjetju, jih je zblížal in s časom pobratil. H Guzajevi protikapitalistični in protioblastni organizaciji zatranih ter izrabljenih so spadali steklarji ter rudarji. Tukaj so se našli, spoznali, sklepali pobratimije na tolovajskih pohodih ter se objemali in rajali po razdelitvi tolikokrat bogatega in na lahko ter hitro roko nagrabljenega plena.

Iz na kratko povedanega je razvidno, da je bil Guzaj dobrih 50 let pred Leninom, Trockijem, Stalinom in drugimi židi ter Rusi pravi boljševik v besedi, dejanju in predvsem v nastopu napram vsemu, kar je bilo nad njim. Priznaval je le najbolj revne ter zatirane sloje, samo ti so smeli biti v njegovi organizaciji in so si lahko rezali sami v slučajih potrebe pravico in jemali s silo od preobilice bogatejših. Organizacija je bila prijava, vsakemu siromašnejšemu človeku raz-

Mostin, moštova esanca za napravo zdrave domače pijače se dobija v drogeriji Kanc-Wolfram, Maribor, Slovenška ulica. 379

Lepo posestvo v bližini Maribora, 8 oralov, se proda: Vodole 15, Sv. Peter pri Marib. 702

2500 Din zasluzite najmanj mesečno, če obiskujete v vašem okolišu ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, noščni predel 307. Priložite znamko za odgovor. 625

Ia zidna, strešna in opeka za tlak se odda: Opekarna Tschernitschek, Kamnica. 588

Kupim malo kočo v okolici Maribora ali Sl. Bistrica. Naslov kupca v upravi Hsta. 708